

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน ด้วยวิธีวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปัญญพิทยาคาร “สนั่น พิชิตกุล อนุสรณ์” อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่แสดงออกทางวาจา และทางกาย สมัครใจเข้ารับการทดลอง จำนวน 12 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง จนกระทั่งถึงระยะติดตามผล รวมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ จากนั้นได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ตัวประกอบ เป็นตัวประกอบระหว่างกลุ่มหนึ่งตัว และตัวประกอบภายในกลุ่มอีกหนึ่งตัว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมนคูลส์ (Newman – Keuls Method)

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
5. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
6. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
5. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
6. นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลตามสมมติฐานดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษากับช่วงระยะเวลาการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุมที่มีการเรียนในชั้นเรียนตามปกติ โดยแบ่งระยะเวลาการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ผลการทดลองพบว่า ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุม เพราะเมื่อถึงระยะหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ได้รับข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในการคิดวิเคราะห์พฤติกรรมก้าวร้าว เกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งแต่ละสถานการณ์นั้นสมาชิกมีความคิดที่ไม่มีเหตุผล เมื่อนำเหตุการณ์ดังกล่าวมานำเสนอต่อเพื่อน

สมาชิกในกลุ่ม และร่วมกันแสดงความคิดเห็น มีการยอมรับซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จึงส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการปรับเปลี่ยนความคิดที่ไม่มีเหตุผล มาเป็นความคิดที่มีเหตุผล ซึ่งจะส่งผลให้อารมณ์และพฤติกรรมที่ตามมาเหมาะสมด้วยเช่นกัน สำหรับนักเรียนกลุ่มควบคุมนั้น ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทำให้ขาดโอกาส ผักผ่อนความคิดอย่างมีระบบ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดที่มีเหตุผล และไม่มีเหตุผลนั้นต่างกันอย่างไร จึงไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ ฉะนั้นจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ระดับ พฤติกรรมก้าวร้าว มีความแตกต่างจากกลุ่มทดลอง และแสดงให้เห็นว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองมีปฏิสัมพันธ์กัน คือระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลนั้นส่งผลร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมคคิบบิน (Mekikibbin, 1989, p. 189) ได้ศึกษาผลการเข้ากลุ่มตามทฤษฎีการใช้เหตุผล และอารมณ์ที่มีต่อการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ของเด็กในโรงเรียนจำนวน 12 คน พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการเรียนรู้ดีขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคมดีขึ้น

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม สัปดาห์ละ 3 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง ทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมีการปรับพฤติกรรมการใช้อารมณ์ที่เหมาะสม พิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างรอบคอบเลือกที่จะตอบโต้สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแตกต่างไปจากที่เคยกระทำ สามารถฝึกตนเองเพื่อให้มีอารมณ์ที่เป็นสุขมากที่สุด และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสมได้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด รวมถึงมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างทั่วถึง เน้นการจัดกิจกรรมโดยฝึกนักเรียนเป็นผู้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้รับรู้ความคิดเห็นที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น เป็นการส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากความคิดของนักเรียนเอง นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนได้รู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย สอดคล้องกับความคิดเห็นของ วัชร ทรัพย์มี (2533, หน้า 108) ที่กล่าวว่า อารมณ์และเหตุผลของบุคคลมีความสัมพันธ์กัน โดยที่มีความคิดและการรับรู้ต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ เป็นตัวก่อให้เกิดความสัมพันธ์กัน โดยที่มีความคิดและการรับรู้ต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ เป็นตัวก่อให้เกิดความรู้ลึก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการทำงานของบุคคล ซึ่งจะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และ

เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทาฮา จันทรสกุล (2535, หน้า 30) ที่กล่าวว่ามนุษย์เป็นทั้งผู้ที่มีเหตุผลและผู้ที่ไม่มีเหตุผล มนุษย์ที่ใช้ความคิดและการกระทำที่มีเหตุผล จะพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิดา อิงคสุวรรณ (2543, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์กับการเสนอตัวแบบที่มีต่อการลดภาวะซึมเศร้าด้านสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีภาวะซึมเศร้าลดลงต่ำกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ประภาส ณ พิกุล (2537, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ที่มีต่อทัศนคติต่อความเป็นหญิงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ กลุ่มควบคุมได้รับข้อมูลสนเทศ พบว่ากลุ่มทดลองที่เข้ารับการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ และกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว แล้วได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวลงได้เมื่อได้รับคำปรึกษาไปแล้ว

3. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมกับกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมจะศึกษาให้นักเรียนจำแนกความคิดที่มีเหตุผล และไม่มีเหตุผล 11 ลักษณะของเอลลิส (Ellis) เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสบายใจขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความรู้สึก ตลอดจนทั้งพฤติกรรมต่าง ๆ ในวิถีทางที่ดีขึ้น รวมถึงส่งผลให้รู้จักแก้ไขปัญหาด้วยสติปัญญา เป็นการเรียนรู้ที่จะคิดอย่างมีเหตุผล เพราะกระบวนการทางปัญญาของบุคคล ซึ่งได้แก่ การรับรู้ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ เป็นสื่อกลางระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรม โดยมีกระบวนการทางปัญญาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของจอยซ์ (Joyce, 1995 . p. 138) ได้ศึกษาผลการใช้ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ที่มีต่อการปรับพฤติกรรมการใช้อารมณ์ไม่เหมาะสมในการอบรมเลี้ยงดูบุตร พบว่าคู่สามี ภรรยา ที่ได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ที่มีต่อการปรับพฤติกรรมการใช้

อารมณ์ไม่เหมาะสมในการอบรมเลี้ยงดูบุตร พบว่า กลุ่มแม่ ภรรยา ที่ได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ กับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันในระยะติดตามผล

กล่าวได้ว่า การคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวได้พัฒนาขึ้น ส่งผลให้สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวลงไปได้อย่างชัดเจน

4. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง ทั้งนี้ เนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ได้เน้นกระบวนการทางปัญญาของบุคคล ได้แก่ การรับรู้ ความคิด ความเชื่อ ซึ่งเป็นสื่อกลางระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรม จากแนวความคิดในการเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล เอลลิส (Ellis & Whiteley, 1979, pp. 66-68) เชื่อว่า การที่บุคคลเกิดปัญหาทางอารมณ์ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีสาเหตุมาจากความคิดที่ไม่เหมาะสม เมื่อนักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง (Rational Self-Help Form) ตามรูปแบบของเอบีซีดีอี (ABCDE) ทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงความคิดที่ไม่มีเหตุผล เกี่ยวกับความเข้าใจถึงความคิดที่ไม่มีเหตุผลนั้น ซึ่งระยะก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวในระดับสูง สาเหตุเนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มทดลอง ไม่สามารถปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมได้ หรือไม่สามารปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับบุคลิกภาพได้ ดังที่ สมชาย ธีรธนกุล (2526, หน้า 165) กล่าวว่า ในระยะวัยรุ่นนั้นมักมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าวัยอื่นๆ ของชีวิต เพราะเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อและมีการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากภายในตนเอง และที่เป็นผลกระทบจากสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา ซึ่งทำให้เด็กวัยรุ่นเองจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทั้งในตัวเองและในสังคมให้ได้ ถ้าปรับตัวได้ก็เป็นคนปกติ หรือคนที่สมบูรณ์ ถ้าหากปรับตัวไม่ได้ เกิดความล้มเหลวในการปรับตัวก็จะกลายเป็นเด็กวัยรุ่น ที่มีปัญหา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับชัยนาท นาคบุผา (2515, หน้า 126) ที่กล่าวว่าคนเราทุกคนย่อมมีเวลาก้าวร้าวไม่ครั้งใดก็ครั้งหนึ่ง ครุจึงต้องเข้าใจว่าการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนั้น เป็นปกติวิสัย เป็นธรรมดา แต่ควรพิจารณาสาเหตุที่ถูกต้อง แล้วหาทางออกของพฤติกรรมก้าวร้าวไปในทางที่ถูกที่ควร

ในช่วงระยะเวลาการทดลอง ผู้วิจัยได้ให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม จากสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว นักเรียนกลุ่มทดลอง ได้มีส่วนร่วมในการฝึกคิดวิเคราะห์และตั้งคำถามโต้แย้งต่อความคิดที่ไม่มีเหตุผลอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอน ก่อให้เกิดความคิดที่มีเหตุผล และส่งผลให้อารมณ์และพฤติกรรมที่ตามมาเหมาะสมด้วย สามารถช่วยให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประดิษฐ์ เอกทัศน์ (2527, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเหตุผล และอารมณ์ ที่มีต่อพฤติกรรมไม่เอาใจใส่ในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแกดำวิทยา จังหวัดมหาสารคาม พบว่านักเรียนเอาใจใส่การเรียน ภายหลังได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล และอารมณ์

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว แล้วได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างชัดเจน

5. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวระยะติดตามผล ต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม สามารถฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง (Rational Help Form) ตามรูปแบบเอบีซีดีอี (ABCDE) ในช่วงระยะเวลาการทดลองนั้น นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้วิธีการปรับเปลี่ยนความคิดที่ไม่มีเหตุผลจากประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดง พฤติกรรมของตนเอง โดยผู้วิจัยได้ให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความรู้สึกความคิดเห็นและเหตุผลอะไรที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น ดังตัวอย่างเหตุการณ์ เช่น พ่อ แม่ ห้ามไม่ให้เที่ยวดึกๆ แต่เมื่อสอบถามอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะนั้น นักเรียนตอบว่า น้อยใจ โกรธ คิดว่าพ่อแม่ไม่รัก หลังจากนักเรียนได้ช่วยกันตั้งคำถามโต้แย้งความคิดที่ไม่มีเหตุผล ทำให้เกิดความคิดที่มีเหตุผล คือ พ่อแม่ห้ามไม่ให้ไปเที่ยวเพราะเป็นเรื่องไม่ดีหากนักเรียนอยู่ในวัยเรียนไปเที่ยวดึกดื่นค้ำมีด และตำรวจจับเพราะกฎหมายจะห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ออกนอกบ้านหลังจากเวลา 22.00 น. หากไม่มีผู้ปกครองไปด้วย ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ลองฝึกวิเคราะห์เหตุการณ์อย่างมีเหตุผลด้วยตนเองหลายๆ ครั้ง จึงทำให้นักเรียนมีทักษะในการโต้แย้งความคิดที่ไม่มีเหตุผลเป็นความคิดที่มีเหตุผล แม้เวลาผ่านไป 3 สัปดาห์ นักเรียนก็ยังคงมีทักษะความคิดที่มีเหตุผลเป็นระบบขั้นตอน จึงยังสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ไปในทางที่ดีได้ในระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพรรัตน์ เสงคระกูล

(2540, หน้า 98) ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล และอารมณ์มีพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนทดลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ พิณพาทย์ (2545, หน้า 130) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มาจากครอบครัวแตกแยก พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ มีพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะติดตามผลลดลงต่ำกว่าระยะก่อนทดลอง

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

6. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ยังคงมีความสามารถในการพัฒนาฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง ในช่วงระยะเวลา 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา เพราะขั้นตอนการฝึกคิดอย่างมีเหตุผล เป็นไปอย่างมีระบบ จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นผลทำให้นักเรียนมีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยานุช เสือสีนวล (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์เพื่อพัฒนาลักษณะการมุ่งอนาคตของนักเรียนที่มาจากครอบครัวแตกแยก โรงเรียนเทคนิคพัฒนชกการสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวแตกแยกที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์เพื่อพัฒนาลักษณะการมุ่งอนาคตในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาที่ตนเอง ได้ประสบกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยนักเรียนสามารถวิเคราะห์ พัฒนาแนวทางการแก้ปัญหา

ของตนเองและยังสามารถพัฒนาปรับเปลี่ยนความคิดที่ไม่มีเหตุผล ให้เป็นความคิดที่มีเหตุผล ตลอดจนส่งผลให้อารมณ์และพฤติกรรมที่ตามมาเหมาะสมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม สามารถช่วยให้นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปัญญพิทยาคาร “สนั่น พิชิตกุล อนุสรณ์” ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวให้ลดลงได้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า

1.1 ควรนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ไปเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือ ส่งเสริมหรือปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน ให้สามารถแสดงออกทางอารมณ์ และพฤติกรรมที่เหมาะสม จนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 ควรนำแนวคิดของกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ไปเผยแพร่ให้แก่ ครู และผู้ปกครอง ในการให้การศึกษากับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาโดยใช้โปรแกรมหรือเทคนิคอื่น ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนอารมณ์ และพฤติกรรมให้เหมาะสม

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

2.3 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น